

**STRATEGIA WSPÓŁPRACY POWIATU PILSKIEGO
Z SAMORZADOWĄ INSTYTUCJĄ KULTURY - POWIATOWĄ I MIEJSKĄ
BIBLIOTEKĄ PUBLICZNĄ IM. PANTALEONA SZUMANA W PILE
NA LATA 2023-2026**

I. WSTĘP

1. Strategia współpracy Powiatu Pilskiego z samorządową instytucją kultury jaką jest Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna im. Pantaleona Szumana w Pile, zwana dalej Biblioteką zgodna jest ze Strategią rozwoju społeczno-gospodarczego Powiatu Pilskiego na lata 2015-2025.

2. Opis jednostki: Biblioteka dążąc do zaspokojenia aktualnych i potencjalnych potrzeb użytkowników prowadzi działalność: informacyjną, bibliograficzną, dokumentacyjną, edukacyjną, kulturalną i instrukcyjno-metodyczną dla potrzeb: wszystkich mieszkańców powiatu pilskiego i miasta Piły, innych użytkowników, na zasadach określonych w dokumentach organizacyjnych. Zadania te wypełnia w oparciu o kompletne zbiory biblioteczne, najnowsze technologie, przy wykorzystaniu wiedzy, kompetencji, umiejętności pracowników. Przyświeca jej idea otwartości, zarówno w kontaktach z otoczeniem zewnętrznym jak i w modyfikowaniu własnych postaw oraz zdobywaniu nowych kompetencji.

Instytucja działa w stolicy powiatu pilskiego, a w jej skład wchodzi Biblioteka Główna i 9 filii bibliotecznych, wypożyczalnie i czytelnie. Biblioteka posiada ponad 260 000 woluminów książek i czasopism, audiobooki (literatura piękna, literatura dla dzieci i młodzieży, popularnonaukowa i naukowa, regionalna o Pile, powiecie pilskim, Wielkopolsce, w językach polskim i niemieckim. Czasopisma bieżące i roczniki z lat ubiegłych. Płyty: muzyczne, analogowe i kompaktowe, adaptacje filmowe. Gry komputerowe dla różnych grup odbiorców. Grafika i kartografia; kolekcja pocztówek Piły i subregionu pilskiego. Elektroniczne bazy danych – www.biblioteka.pila.pl. Nie wychodząc z domu czytelnik ma możliwość zamawiania i prolongowania terminu zwrotu zbiorów. Pilskie Centrum Informacji Naukowej i Regionalnej. 23 stanowiska komputerowe z bezpłatnym dostępem do Internetu).

Księgozbiór na dzień 31 grudnia 2022 r. wynosił ogółem 251.228 wol., w tym: Biblioteka Główna – 139.709 wol. (w tym 128.536 książek, 11.173 czasopisma oprawione), filie – 111.519 wol. (w tym 111.469 książek, 50 czasopism). Zbiory nieksiążkowe na dzień 31 grudnia 2022 r. liczyły 37.634 jednostki, w tym: płyty CD/DVD – 12.095 jedn. (w tym audiobooki – 6.681 jedn.), taśmy magnetofonowe – 16.333 jedn., płyty gramofonowe – 1.753 jedn., dokumenty życia społecznego – 6.710 jedn., grafika – 315 jedn.

Czytelnik może skorzystać z 88 egz. czasopism oraz 11 tytułów prasy regionalnej i lokalnej, pozyskanych bezpłatnie, od wydawców lub w ramach współpracy z bibliotekami subregionu północnej Wielkopolski. Użytkownicy mogą korzystać z dostępu do platformy INFOR LEX.PL, dostępu do e-booków z platformy IBUK Libra i Legimi (Konsorcjum Bibliotek Wielkopolski). W katalogu on-line Biblioteki dostępne są zasoby „Wolnych Lektur”, dostęp do Cyfrowej Wypożyczalnia Międzybiblioteczna Publikacji Naukowych – Academica (zasoby Biblioteki Narodowej, pełnotekstowe publikacje naukowe : monografie, podręczniki, skrypty, artykuły oraz całe numery czasopism. Publikacje chronione prawem autorskim dostępne na dedykowanym terminalu w czytelni, natomiast z domeny publicznej oraz licencjonowane dostępne on-line bez ograniczeń. Możliwość rezerwacji wybranych dokumentów na dowolny termin oraz tworzenia notatek podczas pracy. Do wypożyczenia 5 e-czytników i 7 czytników.

Biblioteka udostępnia „Bibliografię powiatu pilskiego” za lata 2000 – 2018 oraz regularnie uzupełnia bazę z lat 1946-1998 oraz Katalog Dokumentów Życia Społecznego, obejmujący opisy nabytków pozyskanych od wydawców, tj. samorządów, instytucji kultury, oświaty; zaproszenia, informatory, foldery, katalogi, dokumenty elektroniczne.

W 2022 r. ze zbiorów biblioteki korzystało 12.266 czytelników aktywnie wypożyczających książki i zbiory multimedialne, zarejestrowano łącznie 131.905 odwiedzin w wypożyczalniach, 301.097 wypożyczonych książek i 19.162 jednostki zbiorów multimedialnych.

Wśród zarejestrowanych czytelników wypożyczających książki i multimedia najliczniejszą grupę stanowiły: osoby powyżej 60. roku życia – 3.333 (tj. 27,17 %), osoby w wieku od 25 do 44 lat – 3.315 (tj. 27,02% ogółu wypożyczających), oraz osoby w wieku 45- 60 lat- 2.915 (tj. 23,76%). Odnotowano 1.539 (tj.12,54%) czytelników do 15 roku życia, 636 w wieku 16-19 (tj. 5,18%) oraz 528 w wieku 20-24 (tj.4,30 %). Większość czytelników stanowiły osoby pracujące (5.434, tj. 44,30 % ogółu czytelników) i osoby uczące się (3.481 tj. 28,37%). Pozostali czytelnicy to: duża grupa emerytów i rencistów (1.807, tj. 14,73% ogółu wypożyczających) i osoby niezatrudnione (1.543 czytelników, tj. 12,57% ogółu wypożyczających) oraz 143 czytelników (tj. 1,16% ogółu wypożyczających) to dzieci nieobjęte obowiązkiem szkolnym. Czytelnicy najczęściej wypożyczali literaturę piękną, powieść obyczajową, przygodową i sensacyjną, literaturę faktu, biografie i literaturę podróżniczą. Odnotowano 219.142 wypożyczonych książek z literatury pięknej dla dorosłych (72,78% ogółu wypożyczonych książek), 38.674 wypożyczonych książek niebeletrystycznych (12,84%) i 43.281 książek z literatury dla dzieci i młodzieży (14,37%).

II. CEL GŁÓWNY ORAZ CELE SZCZEGÓŁOWE STRATEGII

Celem głównym Strategii jest zaspokajanie potrzeb społecznych mieszkańców Powiatu pod względem czytelnictwa przez Powiatową i Miejską Bibliotekę Publiczną w Pile, która jest instytucją przyszłości,

działającą w społeczeństwie, które cechuje wielokierunkowa aktywność kulturalna, edukacyjna, społeczna i gospodarcza. Otwarta na zmiany, elastyczna w zakresie organizacji, funkcjonowania i obsługi użytkowników, zaspokajająca potrzeby bliższego oraz dalszego otoczenia.

2. Celami szczegółowymi Strategii są:

- 1) tworzenie warunków do zwiększenia aktywności społecznej pod względem korzystania z usług placówki;
- 2) budowanie społeczeństwa obywatelskiego, poprzez aktywizację społeczności lokalnej i zwiększenie udziału mieszkańców w działaniach inicjowanych przez placówkę;
- 3) poprawa jakości obsługi czytelników poprzez pełniejsze zaspokojenie ich potrzeb;
- 4) integracja organizacji lokalnych obejmujących zakresem działania sferę zadań publicznych placówki;
- 5) wzmocnienie potencjału placówki,
- 6) promocję działań Biblioteki na rzecz mieszkańców Powiatu.

III. ZASADY WSPÓŁPRACY

Współpraca Powiatu z Biblioteką odbywa się na zasadach:

- 1) pomocniczości – polegającej na uporządkowaniu wzajemnych relacji oraz ukierunkowaniu placówki na wzmacnianie identyfikacji z potrzebami mieszkańców;
- 2) suwerenności stron – oznaczającej, że Powiat i Biblioteka mają prawo do niezależności i odrębności w samodzielnym definiowaniu i poszukiwaniu sposobów rozwiązań problemów i zadań;
- 3) partnerstwa – oznaczającej, iż strony podejmują współpracę w identyfikowaniu i definiowaniu problemów i zadań, wypracowywaniu najlepszych sposobów na ich realizację;
- 4) efektywności – polegającej na wspólnym dążeniu do osiągnięcia możliwie najlepszych efektów w realizacji zadań publicznych;
- 5) uczciwej konkurencji – polegającej na kształtowaniu przejrzystych zasad współpracy, opartych na równych i jawnych kryteriach;
- 6) jawności – polegającej na zapewnieniu równego dostępu do informacji.

IV. FORMY WSPÓŁPRACY

1. Współdziałanie Powiatu z Biblioteką w Pile obejmuje współpracę o charakterze:

- 1) finansowym – udzielanie dotacji podmiotowych i celowych w ramach obowiązków Współorganizatora;
- 2) niefinansowym.

2. Współpraca niefinansowa Powiatu z Biblioteką w Pile, opierać się będzie na:

- 1) wspieraniu przedsięwzięć animacyjnych i warsztatów, inspirujących do aktywnego uczestnictwa w kulturze i życiu regionu, stanowiących przeciwwagę dla konsumpcyjnego stylu życia, dostosowanych do różnych grup wiekowych,
 - 2) inicjowaniu i wspieraniu wydawnictw promujących dorobek kulturalny i lokalnych twórców literackich.
 - 3) pojmowaniu inicjatyw skierowanych do zagrożonych wykluczeniem społecznym i nieaktywnych zawodowo z elementami biblioterapii dla dzieci z różnym stopniem upośledzenia, kursy internetowe dla seniorów.
 - 4) współorganizowaniu imprez kulturotwórczych, inspirujących i nowatorskich, wyzwalających w uczestnikach kreatywność w realizacji własnych zainteresowań, zachęcających do aktywnego spędzania wolnego w sposób twórczy,
 - 5) wchodzeniu w przestrzeń miejską i wiejską, pozainstytucjonalną, pokonywanie barier np. w imprezach z założenia elitarnych,
 - 6) kreowaniu mody na czytanie, promowaniu nowości wydawniczych, literatury wysokoartystycznej, jak i rozrywkowej,
 - 7) współdziałaniu w zakresie inicjatyw aktywizujących osoby 60+ w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu cyfrowemu,
 - 8) współdziałaniu w zakresie projektu digitalizacji dziedzictwa kulturowego powiatu pilskiego, unikatowych kolekcji, stanowiących własność osób prywatnych, pasjonatów historii oraz zbiorów własnych biblioteki
 - 9) integracji osób działających w kulturze/grup nieformalnych
- 3) promocji działalności Biblioteki w Pile poprzez zamieszczanie na wniosek placówki informacji dotyczących podejmowanych przez nią inicjatyw na stronie internetowej i w mediach społecznościowych Powiatu;
 - 4) obejmowaniu na wniosek Biblioteki w Pile Patronatem Honorowym Starosty Pilskiego przedsięwzięć realizowanych przez tę placówkę na rzecz mieszkańców Powiatu.
3. Współpraca rzeczowa obejmować będzie:
- 1) udostępnianiu przez Powiat na wniosek Biblioteki miejsc/sal, które znajdują się w gestii Powiatu w celu organizacji spotkań, eventów kulturalnych;

V. Wizerunek oraz działania marketingowe

W okresie objętym Strategii działania marketingowe obejmować będą w szczególności:

- 1) prowadzenie spójnej polityki informacyjnej i promocyjnej w odniesieniu do działalności instytucji kultury,

- 2) pełne wykorzystanie wszystkich dostępnych kanałów dystrybucji informacji o bieżącej działalności instytucji kultury,
- 3) aktywną współpracę w zakresie wspólnego kreowania informacji kulturalnej,
- 4) aktywne generowanie i dystrybucję informacji marketingowej skierowanej do mediów (prasa, radio, telewizja, media internetowe),
- 5) budowę silnych i rozpoznawalnych (również poza regionem) form działalności w zakresie kultury (np. twórcy, wydarzenia kulturalne) i ich aktywną promocję.

V. OKRES REALIZACJI STRATEGII

Strategia realizowana będzie w okresie do 31 grudnia 2026 r.

VI. SPOSÓB REALIZACJI STRATEGII

1. Głównymi podmiotami realizującymi Strategii są:

- 1) Zarząd Powiat w Pile w zakresie kreowania strategii Powiatu oraz określenia wysokości środków finansowych na jej realizację;
- 2) Starosta w zakresie realizacji polityki wytyczonej przez Zarząd Powiatu w Pile;
- 3) Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Pile realizująca zadania statutowe we współpracy z Powiatem.

VII. MIERNIKI OCENY REALIZACJI STRATEGII

Miernikami oceny realizacji Strategii będą następujące dane:

- 1) Ilość zakupionych woluminów – zwiększenie względem aktualnej ilości,
- 2) Ilość czytelników – zwiększenie względem aktualnej ilości,
- 3) liczba wydarzeń kulturalnych zrealizowanych na rzecz mieszkańców.